

'Nieuwe lichthinderregels waren niet tegen te houden'

Wie 's avonds of 's nachts belicht en nog niet beschikt over minimaal 95% bovenafscherming, zal volgend jaar voor een forse investering komen te staan. Per 1 januari 2010 moet namelijk iedere belichtende teler zo'n afscherming hebben. Vier jaar verder wordt zelfs 98% afscherming verplicht. Regels die volgens LTO Glaskracht niet tegen te houden waren.

Quincy von Bannisseht
qvb@hortipoint.nl

Het wetsvoorstel met de nieuwe lichthinderregels viel onlangs in de Staatscourant te lezen. Veel verrassingen bleken er niet in te zitten. Eigenlijk waren de nieuwe regels al ruim een jaar bekend. Ze zijn immers gebaseerd op de afspraken die hierover eind 2006 tussen LTO Glaskracht Nederland en Stichting Natuur en Milieu (SNM) werden gemaakt.

Een groot aantal telers bleek vorig jaar echter behoorlijk wat moeite te hebben met die lichtafspraken. LTO Glaskracht zette daarop alsnog een lobby in om te proberen de scherpe kantjes ervan af te krijgen. Dat is volgens beleidsmedewerker Gert-Jan Brueren ten dele gelukt. „Zo is bereikt dat een bovenscherm tot 2018 niet verplicht is in verouderde, lage kassen met een geïsoleerd kasdek. Daarentegen zijn onze voorstellen voor overgangstermijnen helaas slechts gedeeltelijk overgenomen.”

Brueren erkent dat de nieuwe lichthinderregels forse eisen stellen aan individuele bedrijven. Daar valt volgens hem ook niet aan te ontkomen. „Mee-

werken aan strengere lichthinderregels is namelijk de enige manier om als sector zicht te houden op de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwlocaties.” Als voorbeeld noemt hij Agriport A7, waar alle bedrijven er vrijwillig voor hebben gekozen om, vooruitlopend op de regelgeving, nu al nagenoeg 100% bovenafscherming te installeren. „Dat is gebeurd om bij omwonenden een positief beeld van de glastuinbouw te creëren, waardoor er draagvlak kwam voor de komst van zo'n grootschalig glastuinbouwgebied.”

„Om groeilicht in de benen te houden”, stelt Brueren, „kun je beter zelf meehelpen aan het opstellen van regels daarvoor, dan dat je afwacht tot de overheid ermee komt.” Wel vindt hij dat de overheid realistisch moet blijven. „Is het doel 100% lichtafscherming, dan is dat alleen mogelijk met ledverlichting. De overheid moet er vervolgens rekening mee houden dat ledverlichting op dit moment nog niet voldoende is doorontwikkeld.”

Overgangstermijnen

Als de Tweede Kamer ermee instemt, gelden de nieuwe regels met ingang van 1 januari 2009. Belichtende telers die nu nog niet 95% bovenafscherming hebben, krijgen dan één jaar de tijd om die aan te schaffen. Veel te kort, vindt Brueren. „Wij hadden gepleit voor een vierjarige overgangstermijn in verband met de drukte bij installateurs en met de teeltwisseling. Lang niet iedere teler heeft namelijk jaarlijks

FOTO: RENS KROMHOUT

een teeltwisseling. Ook heeft niet iedereen precies in 2009 een teeltwisseling.”

Daarnaast is Brueren ontevreden over het ontbreken van een overgangstermijn voor telers die na 2009 een 95% afscherming laten installeren en dat in 2014 weer moeten vervangen door 98% afscherming. Al eerder pleitte zijn organisatie daarom voor een overgangstermijn van zeven jaar, de gebruikelijke afschrijvingstermijn voor scherminstallaties. „Hierover hebben we inmiddels een afspraak gemaakt met SNM. We zullen die als inspraakreactie bij milieuminister Jacqueline Cramer indienen. Ik verwacht dat zij onze suggestie zal overnemen.”

Hausse aan orders

Schermdoekfabrikanten verwachten overigens dat veel telers in 2009 meteen voor 98% bovenafscherming zullen kiezen. Aan dit doet is een teler namelijk grofweg € 5 tot € 7/m² kwijt, wat nauwelijks meer is dan aan 95% doek. Wel is daarbij de vraag of de teelt zo'n doek toestaat. De fabrikanten verwachten hoe dan ook vanaf volgend jaar een hausse aan orders. Als installatiebedrijven het even druk hebben als in 2007 en dit jaar, zal dat volgens de schermfabrikanten zeker spitsroeden lopen worden.

Nu hebben de meeste belichtende telers alleen energie- en zonwerende schermen. Die schermen echter hooguit 12% licht af. Alleen bij telers van chrysanten, kalanchoë en rozen hangt 85% en soms 95% afscherming, die vaak met subsidie is aangeschaft. Volgens schattingen van schermfabrikanten is zeker 325 ha aan rozen – circa de helft van het areaal – inmiddels voorzien van 98% afscherming. <

De inhoud van de nieuwe lichthinderregels was grotendeels al bekend doordat die is gebaseerd op afspraken die eind 2006 werden gemaakt door LTO Glaskracht en Stichting Natuur en Milieu.

Feiten

Nieuwe lichthinderregels samengevat

■ Telers die na 1 januari 2009 voor het eerst gaan belichten, moeten een **bovenafscherming*** hebben die de lichtuitstraling met minimaal 95% vermindert. Belichtende telers die dat nu nog niet hebben, moeten daar per 1 januari 2010 voor gezorgd hebben.

■ Van 1 november tot 1 april moet er tussen 18.00 uur en zonsopkomst minimaal 95% bovenafscherming zijn. Anders moet het licht uit. In de nacht (na 24.00 uur) is een kierbreedte toegestaan die maximaal 25% bedraagt van de oppervlakte van de afscherming.

■ In april, september en oktober moet er tussen 20.00 uur en zonsopkomst minimaal 95% bovenafscherming zijn. Anders moet het licht uit. In de nacht (na 02.00 uur) is een kierbreedte toegestaan die maximaal 25% bedraagt van de oppervlakte van de afscherming.

■ Belichtende telers die nu nog geen 95%

bovenafscherming hebben, moeten zich pas vanaf 1 januari 2010 aan eerdergenoemde donkerperiodes houden.

■ Belichtende telers die nu via de MIA- of Vamilregeling een 85% bovenafscherming hebben, moeten per 1 januari 2013 minimaal 95% bovenafscherming hebben. Tot die tijd gelden voor hen de huidige regels en moeten zij hun afscherming dus dichthouden van zonsondergang tot zonsopgang.

■ Per 1 januari 2014 moeten alle belichtende telers bovenafscherming hebben die nagenoeg alle lichtuitstraling tegenhoudt. In de praktijk betekent dat minimaal 98% afscherming. Ook gelden voor hen dan de eerdergenoemde donkerperiodes (inclusief de mogelijkheid van een kier van maximaal 25%).

■ Telers die alleen overdag (tussen zonsopgang en 18.00/20.00 uur) belichten, hoeven geen bovenafscherming te hebben.

■ In kassen met een poothoogte die lager

is dan 3,5 m of in kassen met een stegdoppel- of isolerend kasdek is de installatie van bovenafscherming om technische redenen onmogelijk. Belichtende telers met zulke kassen hoeven tot 1 januari 2018 niet over minimaal 95% of 98% bovenafscherming te beschikken. Deze bedrijven worden op die manier 'uitgefaseerd'.

■ Belichting met meer dan 15.000 lux/m² is van zonsondergang tot aan zonsopkomst alleen toegestaan als er minimaal 98% bovenafscherming is.

* Met bovenafscherming wordt bedoeld een lichtscherminstallatie die aan de bovenzijde van de kas hangt. Dit kunnen ook meerdere boven elkaar liggende schermen zijn die bij gezamenlijk gebruik voor een totale lichtreductie van minimaal 95% of 98% zorgen.

Samenvatting

Wie 's avonds of 's nachts belicht en nog niet beschikt over minimaal 95% bovenafscherming, zal volgend jaar fors moeten investeren. Per 1 januari 2010 moet iedere belichtende teler namelijk zo'n afscherming hebben.